

OKRUŽNI SUD U BANJALUCI
BROJ: 11 0 U 023024 18 U
Dana, 27.05.2019. godine

Okružni sud u Banjaluci, sudija Sanja Stefanović, kao sudija pojedinac, uz učešće Nade Vucelja, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Mačkić Stefana iz Banjaluke,

(u daljem tekstu: tužilac), zastupan po punomoćniku Stanković Dragani, advokatu iz Banjaluke, Ulica Kralja Petra I Karađorđevića 103, protiv rešenja broj 08/02-053-274/18 od 09.07.2018. godine, Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, u predmetu pristupa informacijama, dana 27.05.2019. godine, donio je

P R E S U D U

Tužba se odbija kao neosnovana.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora u iznosu od 750,00 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom odbijena je, kao neosnovana, žalba tužioca izjavljena protiv akta, broj SM-1-053-274/18 od 12.06.2018. godine, kojom odlukom je odbijen kao neosnovan zahtjev tužioca, da mu se dostavi informacija MUP RS od 24.04.2018. godine, o smrti Davida Dragičevića.

Blagovremeno podnesenom tužbom, tužilac pobija zakonitost osporenog akta iz svih razloga propisanih članom 10. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS). U tužbi navodi tok upravnog postupka, te razloge koji su rukovodili tuženog da odbije njegovu žalbu protiv prvostepenog akta, ističući da je postupak pristupa informacijama, po članu 25. Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 20/01), upravni postupak, u kojem se primjenjuju odredbe Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/2, 87/07 50/10 i 66/18), dok god nisu u suprotnosti sa tim zakonom. U tužbi navodi i odredbe člana 1. 3. i 5 Zakona o slobodi pristupa informacijama, te člana 14. 10. i 20., ističući da, prvostepeno rješenje tuženog ne sadrži elemente predviđene članom 14. stav 3. tačka a) Zakona o slobodi pristupa informacijama, ne sadrži ni članove tog zakona na kojima se temelji, niti materijalna pitanja značajna za donošenje odluke, a ne uzima u obzir faktore javnog interesa, što znači da nisu ispunjeni uslovi iz člana 5. Zakona, za izuzimanje traženih informacija. Tuženi u osporenom aktu, tvrdi da tužilac nije tražio pristup određenoj informaciji, već aktu, koji pored pojedinačnih informacija, sadrži i lične podatke, pa se po mišljenju tuženog, o ovom zahtjevu mora odlučivati, imajući u vidu i odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka. Tužilac u tužbi navodi da je, shodno članu 3. stav 1. Zakona o slobodi pristupa, sam traženi akt, nesumnjivo informacija u smislu tog zakona, jer je to materijal kojim se prenose činjenice, mišljenja, podaci i drugi sadržaji, pa su i lični podaci sadržani u tom aktu, takođe informacija, u smislu odredbi Zakona o slobodi pristupa. Da bi se ograničio pristup tim informacijama, moraju se ispuniti uslovi iz člana 5. Zakona o slobodi pristupa, pa tuženi nije dokazao da postoje uslovi za izuzetak od objavljivanja, niti ga je utvrdio, a nije proveo ni test javnog interesa, što znači da osporeni akt i prvostepeni akt sadrže nedostatke koji sprečavaju ocjenu njegove zakonitosti. Tuženi je tužiocu dostavio Informaciju o provedenim aktivnostima, vezanim za smrt Davida Dragičevića

od 10.05.2018. godine, koja je dostavljena i Narodnoj skupštini Republike Srpske, bez obzira što tužilac istu nije tražio. Tužilac je precizirao koje informacije želi da mu se dostave, a na tuženom je bilo da utvrdi, da li je potrebno neku od tih informacija izuzeti. Tužilac nije mogao da precizira koji dijelovi traženog akta treba da mu se dostave, a koji da se izostave, kada nikad nije bio u kontaktu s tuženim. Informaciju od 24.04.2018. godine, je tražio, upravo, kako bi je uporedio sa informacijom od 10.05.2018. godine, koja je dostavljena Narodnoj skupštini Republike Srpske, odnosno nastojao je da utvrdi da li se te dvije informacije suštinski razlikuju, tj. da li je tuženi možda pokušao da obmane najviše predstavničko tijelo građana Republike Srpske, o čemu je postojala sumnja zbog okolnosti slučaja, koga se te informacije tiču. Tražeći pomenutu informaciju, tužilac je vršio građanski i novinarski nadzor nad radom tuženog. Takođe, tuženi nije primijenio međunarodne akte, u kojima su propisani i uslovi za ograničavanje slobode izražavanja, pa se i o aktima međunarodnog karaktera mora voditi računa pri uzimanju u obzir faktora javnog interesa. Tužilac smatra da je tuženi prekršio i član 14. stav 1. tačka a) Zakona o slobodi pristupa informacijama, budući da ispunjenost uslova iz tih međunarodnih akata, spada u razloge koji upućuju na odluku koja je data u dispozitivu i razloge zbog kojih se ne uvažava zahtjev. Tužilac smatra da su prvostepeni organ i tuženi, prekršili i odredbe člana 197. stav 2. i člana 230. stav 1. i 2. ZOUP-a. U tužbi ponavlja da Zakon o zaštiti ličnih podataka, ne može da ograniči prava i obaveze utvrđene Zakonom o slobodi pristupa informacijama, ali smatra da je tuženi pogrešno primjenio i taj zakon. Naime, tužilac nije tražio dostavljanje ličnih podataka da bi ih obradivao, pa je tuženi te lične podatke u informaciji mogao cenzurisati, a što se ne može smatrati obradom u smislu člana 3. Zakona o zaštiti ličnih podataka. Smatra neosnovanim i tvrdnju tuženog da pisani zahtjev za pristup ličnim podacima mora sadržavati svrhu i pravni osnov za njihovo korištenje, jer, iako zahtjev tužioca nije zahtjev za pristup ličnim podacima, njegov zahtjev sadrži i pravni osnov u uvodu, Zakon o slobodi pristupa informacijama i međunarodne akte, a iz zahtjeva je očigledno da je svrha prikupljanja informacija, da postupa kao novinar. Smatra da je tuženi mogao i morao djelimično da odbije zahtjev. Tuženi je, po stavu tužioca, prekršio i načelo zaštite prava stranaka iz člana 6. ZOUP-a, kao i član 20. stav 1. tačku 1) Zakona o slobodi pristupa informacijama, jer nije dostavio Vodič za pristup informacijama. Takođe, u tužbi se navodi i koje međunarodne akte, koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, je svojim postupanjem povrijedio tuženi, smatrajući da je povrijedena preporuka R (2002); navodi članove Međunarodnog pakta koji su povrijedjeni; navodi član Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, te ističe i praksu Evropskog suda za ljudska prava, smatrajući da je pravo javnosti da može informisano da učestvuje u procesu odlučivanja i da nadzire vlast, pa je objavljivanje, a ne uskraćivanje informacija, neophodno u demokratskom društvu i to radi ostvarivanja legitimnog interesa javnosti. Predlaže da sud tužbu uvaži, osporeno rješenje poništi, a tuženog obaveže da najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema presude, donese novo rješenje, uvažavajući pravno shvatanje suda, a tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u ukupnom iznosu od 750,00 KM, prema troškovniku datom u tužbi.

Tuženi je, na zahtjev suda, dostavio spise predmetne upravne stvari, u kome navodi da u odgovoru na tužbu ostaje kod navoda datih u obrazloženju osporenog akta, pa predlaže da sud istu odbije kao neosnovanu.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbi člana 30. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor tužene strane, zainteresovanog lica, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizlazi da je, dana 10.05.2018. godine, tužilac od tuženog zatražio da mu dostavio kopiju informacije od 24. aprila 2018. godine, o smrti Davida Dragičevića, te Vodič za pristup informacijama Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske. Dana 12.06.2018. godine, tužiocu je dostavljen dopis prvostepenog organa, Odjeljenja za odnose s javnošću tuženog, u kome se navodi da se tražena informacija od 24.04.2018. godine, ne može dostaviti, jer sadrži lične podatke lica koja se spominju u informaciji, pa se u dopisu taj organ poziva i na član 5. Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 49/06, 76/11 i 89/11), zbog čega se tužiocu dostavlja Informacija o provedenim aktivnostima, vezanim za smrt Davida Dragičevića, od 10.05.2018. godine, sa kojom je upoznata Narodna skupština Republike Srpske, a koja ne sadrži lične podatke trećih lica, već samo inicijale. U ovom odgovoru se navodi i da odluka MUP RS, broj SM-052-1-086/18 od 10.05.2018. godine, o ukidanju tajnosti podataka sadržanih u informaciji od 24.04.2018. godine, a koja je donesena u svrhu da se podaci iz iste učine dostupni javnosti, ne podrazumijeva i saopštavanje javnosti ličnih podataka sadržanih u istoj.

Protiv ovog dopisa, tužilac je uložio žalbu, u kojoj navodi da mu je postupanjem organa, ograničena sloboda izražavanja, suprotno članu 19. Međunarodnog pakta i članu 10. Evropske konvencije. U žalbi je tužilac naveo i da su postupanjem tuženog prekršena pravila postupka, propisana Zakonom o slobodi pristupa informacijama, ističući da su se iz informacije mogli izostaviti lični podaci. Ova žalba je osporenim aktom odbijena, kao neosnovana. U obrazloženju osporenog akta, tuženi navodi da su neosnovani navodi žalbe, koji se odnose na povredu člana 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama, jer tužilac nije tražio pristup određenim informacijama, nego aktu, koji pored pojedinačnih, sadrži i lične podatke, zbog čega je zahtjev neophodno posmatrati i u smislu odredbi Zakona o zaštiti ličnih podataka. Razdvajanje informacija, koje je propisano članom 10. Zakona o slobodi pristupa informacija i na koje se u žalbi poziva tužilac, se odnosi na informaciju, a ne na lične podatke i istim je propisano izdvajanje dijela traženih informacija, koje su utvrđene kao izuzetak i objavljivanje ostatka informacija, a ne izdvajanje ličnih podataka, iz akta koji sadrži informacije. Takođe, neosnovanim smatra i žalbeni navod da su u konkretnom slučaju ispunjeni uslovi za ograničavanje slobode izražavanja, propisani članom 19. Međunarodnog pakta i člana 10. Evropske konvencije, jer prvostepeni organ nije u obavezi da u predmetnom postupku utvrđuje da li su ispunjeni uslovi za ograničavanje slobode izražavanja tužioca, jer utvrđivanje te činjenice, nije propisano pomenutim zakonom.

Odluka tuženog je pravilna.

Članom 3. stav 1. tačka 1. Zakona o slobodi pristupa informacijama, propisano je da je informacija svaki materijal, kojim se prenose činjenice, mišljenja, podaci ili bilo koji drugi sadržaj, bez obzira na oblik i karakteristike, kao i na to kad je sačinjena i kako je klasifikovana. Članom 5. tačka a) istog zakona, propisano je da izuzetak od objavljivanja tražene informacije, se utvrđuje u slučajevima kada nadležni javni organ utvrdi izuzetak u smislu članova 6., 7. ili 8. za cijelu informaciju ili dio informacije. Članom 6. tog zakona, propisani su izuzeci kod funkcija javnih organa, pa se tako izuzetak, kako je to propisano tačkom a) i b), može utvrditi kada se radi o zaštiti javne bezbjednosti, sprečavanju kriminala i svakom otkrivanju kriminala, a članom 8. propisano je da će nadležni javni organ utvrditi izuzetak kada opravdano utvrđi da tražene informacije uključuju lične interese, koji se odnose na privatnost trećeg lica.

Članom 2. stav 1. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske broj 57/16 i 110/16), propisano je da Ministarstvo obavlja poslove državne uprave, koji se odnose na zaštitu od ugrožavanja Ustavom utvrđenog poretku i ugrožavanja bezbjednosti Republike Srpske, zaštitu života i lične bezbjednosti građana, kao i

druge poslove utvrđene Zakonom o republičkoj upravi. Članom 5. propisano je šta obuhvataju policijski poslovi, pa su tako policijski poslovi, kako je to predviđeno tačkom 6. istog člana, otkrivanje krivičnih djela i prekršaja.

Postupajući po zahtjevu tužioca, za dostavljanje informacije MUP-a Republike Srpske od 24. aprila 2018. godine, o smrti Davida Dragičevića, prvostepeni organ je, kako to proizlazi iz prvostepenog rješenja, uvidom u istu, utvrdio da ona sadrži lične podatke lica na koje se odnosi, a sasvim sigurno iz djelokruga rada tog organa, u postupku koji se vodio u istrazi o smrti Davida Dragičevića. Tužilac i sam u tužbi navodi da ne zna na šta se odnosi pomenuta informacija, da ne zna sadržaj iste, niti bilo ko može da potvrdi sadržaj iste, što суду ukazuje na činjenicu da pomenuta informacija, kako se to i navodi u osporenom aktu, sadrži podatke i lične podatke o licima koji podaci ne mogu biti dostupni javnosti, pa se tuženi i poziva na član 5. Zakona o zaštiti ličnih podataka.

Sud napominje da je u skladu sa članom 3.alineja 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka, propisano da lični podaci znače bilo koju informaciju, koja se odnosi na fizičko lice, koje je identifikovano ili se može utvrditi identitet lica, što bi značilo da ime i prezime predstavlja lični podatak, te u tom smislu podliježe ograničenju propisanom Zakonom o zaštiti ličnih podataka. Članom 17. stav 1. tog zakona, propisano da kontrolor podataka ne može dati lične podatke trećoj strani (treća strana je bilo koje fizičko ili pravno lice, javni organ, agencija ili bilo koje drugo tijelo, osim nosioca podataka, kontrolora, obrađivača i lica koja su pod direktnom nadležnošću kontrolora ili obrađivača, ovlašteni da obraduju podatke), prije nego što o tome obavijesti nosioca podataka. U skladu sa stavom 2. i 3. zakona, kontrolor ličnih podataka ovlašten je lične podatke dati na korištenje trećoj strani na osnovu pisanog zahtjeva, ako je to potrebno radi obavljanja poslova u okviru zakonom utvrđene djelatnosti.

Iz zahtjeva tužioca proizlazi da njemu podaci ne trebaju radi obavljanja zakonom utvrđene djelatnosti, nego radi nadziranja vlasti i to radi, kako navodi, ostvarivanja legitimnog interesa javnosti, što su paušalni navodi, kojima tužilac ne može da opravda tvrdnju da su mu u istom cilju trebali biti dostavljeni lični podaci lica, na koje se informacija odnosi, a koje tužilac nepravilno smatra informacijom, jer je odredbom zakona koji je prethodno citiran, propisano da ime i prezime predstavlja lični podatak, te u tom smislu podliježe ograničenju propisanom Zakonom o zaštiti ličnih podataka. Nakon odluke o ukidanju tajnosti podataka, sadržanih u informaciji od 24.04.2018. godine, a koja je donesena u svrhu da se podaci iz iste učine dostupni javnosti, dostavljena je Narodnoj Skupštini Republike Srpske informacija, koja ukazuje na aktivnosti koje je MUP RS proveo, u cilju otkrivanja okolnosti, uslijed kojih je nastupila smrt Davida Dragičevića i koja informacija je dostavljena tužiocu. U ovom upravnom sporu, svakako se mora uzeti u obzir i opis poslova tuženog, koji, u skladu sa zakonom je odgovoran za zaštitu života i lične bezbjednosti građana, te otkrivanje krivičnih djela i prekršaja, pa i informacije koje tuženi pribavi u okviru obavljanja ovih poslova, ne mogu biti dijeljene na način koji bi ugrozio prava i bezbjednost lica, koja su istima obuhvaćena.

Dalje, članom 11. stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama, propisano je da javni organ neće ispitivati ni zahtjevati razloge opravdanosti zahtjeva, pa se u tom smislu u ovom upravnom sporu, svi navodi tužbe, u kojima se ukazuje da je postupanjem organa tužilac spriječen da vrši građanski novinarski nadzor nad radom tuženog, kao i da mu je uskraćena sloboda izražavanja, ukazuju neosnovanim, jer tužilac ne mora da dokazuje svoj interes za dostavljanje zahtjeva, pa shodno tome, nije potrebno ni da u tužbi navodi eventualnu povredu tog interesa.

U tužbi tužilac više puta navodi da je tuženi mogao izdvojiti lične informacije iz akta koji je tražio zahtjevom, ali, po stavu ovog suda, radi se samo o paušalnim navodima i nagađanjima tužioca, a s obzirom na već pomenutu činjenicu, da, po njegovoj tvrdnji, nikada

niko nije vidio taj akt, pa se sadržaj istog i sadržaj ličnih informacija, mogu samo prepostavljati, a koje prepostavke ne mogu da utiču na odluku ovog suda, jer sa pomenutom informacijom raspolaže tuženi. Tuženi je tužiocu dostavio informaciju koja se odnosi na smrt Davida Dragičevića, koja informacija je dostavljena i Narodnoj skupštini Republike Srpske, pa navod tužbe da je tužilac želio da dostavljanjem informacije od 24.04.2018. godine, utvrdi da li je tuženi pokušao da obmane Narodnu skupštinu Republike Srpske, pored toga što je nebitan u postupku traženja informacija, ovaj sud smatra i neutemeljenim.

Pored navedenog, Vodič za pristup informacijama MUP RS, je objavljen na internet stranici tuženog, pa sama činjenica da tuženi isti nije dostavio u pisanim obliku tužiocu, ne može da utiče na drugaćiju odluku u ovom upravnom sporu.

S obzirom na navedeno, a kako ni ostali navodi tužioca nisu mogli uticati na drugaćije rješavanje predmetnog upravnog spora, proizlazi da u postupku donošenja osporenog akta nije ostvaren ni jedan od razloga iz člana 10. ZUS-a za poništavanje osporenog akta, zbog čega se tužba tužioca u tom dijelu i ukazuje bez osnova, uslijed čega je i valjalo odbiti, a na osnovu ovlaštenja iz člana 31. stav 1. i 2. istog zakona.

Odluku o troškovima sud je donio u skladu sa odredbom člana 49. i 49a. ZUS-a, jer tužilac nije uspio sa tužbom u upravnom sporu.

Zapisničar
Vucelja Nada

S u d i j a
Sanja Stefanović

